

Jacek Pająk

***Imagine*. Analiza sceny w porcie**

Imagine w reżyserii Andrzeja Jakimowskiego jest jednym z tych filmów, w których dźwięk pełni istotną rolę. Przedstawia historię Iana, który jest nauczycielem w ośrodku dla niewidomych. W omawianej scenie mężczyzna zabiera swojego ucznia, Serrano, na wycieczkę do portu, podczas której chce mu udowodnić obecność wielkiego statku. Ponieważ obaj bohaterowie są niewidomi, wędrówka po porcie staje się swoistym nasłuchiwaniami – łowieniem odgłosów, zrealizowanym za sprawą precyzyjnie zmontowanych efektów dźwiękowych.

Jacek Hamela, twórca warstwy audytywnej w *Imagine*, wspomina, że materiały dźwiękowe zarejestrowane na planie filmowym podczas kręcenia sceny w porcie były bardzo złej jakości. Słyszalny był silnik przemieszczającego się kranu z kamerą wiszącą nad aktorami. Ponadto Lizbona jest miastem, które tętni życiem i hałasuje nawet w nocy – ta zaś w lecie trwa krótko. Konieczna była rekonstrukcja materiałów z planu. Wtopione w cichą atmosferę portu efekty dźwiękowe musiały zostać nagrane na nowo. Wiele scen *Imagine* zrealizowano w ten właśnie sposób.

W omawianej scenie, podczas nocnego spaceru po porcie Ian klaszcze, aby określić wielkość statku. Odbicia dźwięku są wyraźnie

słyszalne. Na obecność statku wskazuje też lina okrętowa, która dzieli kadr na dwie połowy. Sama jednostka nie zostaje jednak pokazana, choć charakter odbić dźwięku jednoznacznie wskazuje, że jest to statek znacznie mniejszy, niż ten poszukiwany przez Iana i Serrano.

W *Imagine* uwagę zwracają głośne odgłosy tupania, charakterystyczne dla ludzi poruszających się za pomocą techniki echolokacji. Na potrzeby postprodukcji dźwięku sprowadzono z Londynu oryginalne buty, w których chodził Ian. Wykorzystano je jak instrument muzyczny – za ich pomocą imitowano na nowo odgłosy kroków. W charakterystyczny sposób brzmi muzyka skomponowana przez Tomasza Gąssowskiego. Za sprawą znacznego, sztucznego pogłosu oraz metalicznych brzmień nawiązuje do okrętowej tematyki sceny. Muzyka w *Imagine* buduje nastrój filmu i często nadaje mu aury tajemniczości.

Podczas wędrówki po porcie bohaterowie nasłuchują dźwięków. Wszystkie odgłosy, o których mówi Ian, są wyraźnie obecne w ścieżce akustycznej filmu. Dźwięk pełni tutaj wiodącą rolę w prowadzeniu narracji filmowej. Widz nie widzi tego, o czym rozmawia Ian z Serrano. Zmuszony zostaje do nasłuchiwania razem z bohaterami, którzy z racji niepełnosprawności, także nie mogą zobaczyć wielkiego statku.

Ian jest nauczycielem nie tylko echolokacji. Staje się przewodnikiem po świecie nieznanym osobom niewidomym, którzy pozostają na co dzień zamknięci w ośrodku edukacyjnym. Objasnia im otaczającą ich rzeczywistość i ukazuje jej piękno. Omawiana scena przedstawiona jest z jego punktu słyszenia. Widz ma dostęp do wrażliwości i wyostrzonego sposobu słyszenia nauczyciela echolokacji. Tak precyzyjny sposób realizacji udźwiękowania był możliwy dzięki zastosowaniu nowoczesnych metod cyfrowej postprodukcji i projekcji dźwięku w kinie.

W *Imagine* warstwa akustyczna złożona jest w większości z dźwięków nie zarejestrowanych na planie filmowym. Liczne efekty, tła dźwiękowe i muzyka, zostały połączone z precyzyjnie wyczyszczonymi ze szmerów i szumów dialogami. Wspólnie z obrazem tworzą głęboko przemyślaną kompozycję audiowizualną.